Lietas Nr. C37068216
Lietas arhīva Nr. C-0682-16/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Tukumā, 2016.gada 27.jūnijā

Tukuma rajona tiesa
tiesnese K.Vanaga
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam.
Tiesa

konstatēja

2016.gada 29.martā /pers. A/ (turpmāk tekstā prasītāja) cēla Tukuma rajona tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgo bērnu /pers. C/ un /pers. D/ uzturam LR Ministru kabineta noteikumos noteiktajā minimālajā apmērā.

Prasītāja norāda, ka ir bērnu aizbildne kopš 2015.gada 3.decembra. Atbildētājs neatbalsta bērnus materiāli, finansiāli ne arī morāli. Nav iesaistījies bērnu uzturēšanā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 28.panta otro daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, Civillikuma 177., 179., 252., 254.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37, Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumiem Nr.1096, Bērnu tiesību aizsardzības likuma 35.panta trešo un ceturto daļu, 30.panta ceturto daļu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā ik mēnesi, līdz bērnu pilngadībai.

Atbildētājam 2016.gada 1.aprīlī nosūtīts prasības pieteikums uz ieslodzījumu vietu. Atbildētājs nav iesniedzis tiesai paskaidrojumus par prasību, nav pieteicis noraidījumu tiesnesei un nav iebildis lietas izskatīšanai rakstveida procesā. Kā redzams no lietas materiāliem pievienotā Paraksta par Tukuma rajona tiesas dokumentu, slēgtā aploksnē, saņemšanu, atbildētājs prasības pieteikumu, kas nosūtīts uz Jelgavas cietumu, saņēmis 2016.gada 4.aprīlī.

Ņemot vērā to, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2016.gada 27.aprīlī.

Tiesa atzīst, ka par lietas izskatīšanu procesa dalībniekiem paziņots atbilstoši likuma prasībām.

Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu.

Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Atbilstoši Civillikuma 179.pantam vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērnu uzturēšanu neizbeidzas, ja bērni nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No dzimšanas apliecību LV AC 0340118 un LV AB 349737 kopijām redzams, ka /pers. C/ un /pers. D/ ir /pers. B/ un /pers. E/ meitas (lietas 9.-10.lapa).

Ar Tukuma novada bāriņtiesas 2016.gada 11.februāra lēmumu, atbildētājam nolemts neatjaunot /pers. C/ un /pers. D/ aizgādības tiesības un iesniegt prasības pieteikumu tiesā par aizgādības tiesību atņemšanu (lietas 11.-12.lapa). No minētā lēmuma izriet, ka ar 2015.gada 3.decembra lēmumu Nr.1-6/228, par bērnu aizbildni iecelta prasītāja.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītāja īsteno bērnu ikdienas aprūpi. Atbildētājs iebildumus tiesai nav izteicis.

Saskaņā ar Civillikuma 252.pantu, aizbildņi aizvieto saviem aizbilstamajiem vecākus. Ņemot vērā minēto, prasītājai ir prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.pants nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 2.1. katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 2.2. katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" no 2016. gada 1.janvāra Ministru kabineta noteiktais minimālās mēneša darba algas apmērs ir 370 *euro*.

No lietas materiālos esošās /pers. C/ dzimšanas apliecības konstatējams, ka atbildētāja meitai tiesas lietas izskatīšanas laikā ir 12 gadi. Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam nedrīkstētu būt zemāks par 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas uz lietas izskatīšanas brīdi atbilst 111 *euro*. Savukārt /pers. D/ lietas izskatīšanas laikā ir 17 gadi, līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam nedrīkstētu

būt zemāks par 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas uz lietas izskatīšanas brīdi atbilst 111 *euro*.

Tiesa atzīst, ka prasība apmierināma un no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi bērnu uzturam valsts noteiktajā minimālajā apmērā ik mēnesi, sākot no prasības iesniegšanas, dienas 2016.gada 29.marta līdz bērni sasniegs pilngadību.

Pamatots un apmierināms ir prasītājas lūgums piedzīt uzturlīdzekļus nekavējoties, kā to paredz Civilprocesa likuma 205.panta pirmā daļa, jo atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka uzturlīdzekļus pēc prasības celšanas segtu labprātīgi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots (Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts), piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu, prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Konkrētajā gadījumā tas atbilst 2664 *euro*, no kuriem atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktam aprēķināma valsts nodeva, kas ir 320,10 *euro* plus 4 procenti no prasības summas, kas pārsniedz 2134 *euro*. Attiecīgi (2442-2134)x4%+320,10=341,30. Turklāt, kā izriet no lietai pievienotās pavēstu izdrukas, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 6,12 *euro.* Tādējādi no atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva 341,30 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,12 *euro*.

Tiesa, ņemot vērā atbildētāja materiālo stāvokli, ko pierāda lietas materiālos esošā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņa, to, ka atbildētājs izcieš sodu brīvības atņemšanas vietā, pilnībā atbrīvo atbildētāju no tiesas izdevumu piedziņas valsts ienākumos.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 43.panta ceturto daļu, 93.panta pirmo daļu, 190., 193. pantu, 205.panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt nekavējoties no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus:

- /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam sākot no 2016.gada 29.marta 111 *euro* (simts vienpadsmit *euro*) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz brīdim, kad /pers. C/ sasniegs 18 (astoņpadsmit) gadu vecumu;
- /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam sākot no 2016.gada 29.marta 111 *euro* (simts vienpadsmit *euro*) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz brīdim, kad /pers. D/ sasniegs 18 (astoņpadsmit) gadu vecumu;

Uzturlīdzekļi pārskaitāmi VAS "Latvijas Pasts" norēķina kontā Nr.LV47LPNS0003103346672.

Atbrīvot /pers. B/ no tiesas izdevumu piedziņas valsts ienākumos.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā, no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas sūdzību iesniedzot Tukuma rajona tiesā.

Tiesnese K.Vanaga